

Aluehallitus 11.5.2026

Vuosittainen selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja talouden tilasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina
Peltonen Emma

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteen mukaisen selvityksen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja talouden tilasta sote-järjestämislain (612/2021) 29 § 2. momentin mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Sosiaali- ja terveysministeriö (jäljempänä STM) on pyytänyt hyvinvointialueita, Helsingin kaupunkia ja HUS-yhtymää tuottamaan selvityksen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja talouden tilasta lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 29 §:n 2 momentin mukaisesti.

Selvitys täydentää valtioneuvoston ohjaustiedon tietopohjaa ja antaa hyvinvointialueille mahdollisuuden kuvata oman alueensa tilannetta. Selvitystä hyödynnetään mm. syksyn 2026 hyvinvointialueneuvotteluihin valmistautumisessa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioiden laatimisessa sekä STM:n vuosittaisen selvityksen toteutuksessa.

Hyvinvointialue on valmistellut liitteenä olevan vastauksen sosiaali- ja terveysministeriön selvityspyyntöön. Saapunut selvityspyyntö on lisäksi oheismateriaalina.

- Toimintaympäristön muutoksiin pitää reagoida nyt ja löytää uusia tapoja vastata asukkaiden tarpeisiin.
- Tärkeintä on vahvistaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Palveluketjuja on kehitetty. Omalääkäri- ja hoidon jatkuvuusmallien käyttöönotto on edennyt, ja niiden kattavuus on kasvamassa.
- Palveluja tulee priorisoida sen perusteella, mikä tuottaa asiakkaalle aitoa hyötyä. Toiminnasta, jonka vaikuttavuus on heikko, tulee voida luopua. Tämä on keskeistä palvelujen laadun, kestävyys ja talouden näkökulmista.
- Lakisääteiset järjestämisvastuun tehtävät eivät ole vaarassa. Käynnissä olevat muutokset hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja sitä kautta rahoitusympäristön kestävämpään epävarmuus aiheuttaa kuitenkin riskejä järjestämisvastuun toteuttamiselle.
- Lakisääteisiä veloitteita tulee arvioida kriittisesti. Nykyään julkisen sektorin vastuulla on useita palveluita, joiden vaikuttavuus on rajallista tai tulkinnanvaraista.
- Hyvinvointialue huolehtii kaikissa tilanteissa kriittisestä omasta tuotantokyvystä ja varautumisesta häiriötilanteisiin, vaikka palvelu olisi pääosin ostopalvelu.
- Hyvinvointialue on tehnyt laajaa yhteistyötä lakisääteisten sote-tietotoimitusten oikeellisuuden kehittämiseksi, jotta alueellinen ja kansallinen tietopohja rakentuu mahdollisimman oikeelliseksi.
- Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välinen yhteistyö on toimivaa. Perustason sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon toiminnallinen integraatio on vahvistunut.

Toimivalta

Hallintosäännön § 42 kohdan 24 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävässä asioissa.

Liitteet

- 1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon ja talouden tilasta 2026

Oheismateriaali

- Sosiaali- ja terveysministeriön selvityspyyntö järjestämislain 29 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen laatimiseksi

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria